

KVANTNA MEHANIKA

Zadaci za vježbe 6. 3. 2025.

1 Valna funkcija

1.1 U trenutku $t = 0$ kvantno stanje čestice određeno je valnom funkcijom

$$\Psi(x, 0) = \begin{cases} Ax/a, & \text{za } 0 \leq x \leq a \\ A(b-x)/(b-a), & \text{za } a \leq x \leq b \\ 0, & \text{drugo} \end{cases}$$

gdje su A, a, b konstante.(a) Normalizirajte Ψ .(b) Nacrtajte Ψ kao funkciju od x .(c) Gdje je najvjerojatniji položaj čestice u $t = 0$?(d) Kolika je vjerojatnost da nađemo česticu u lijevo od $x = a$? Provjerite svoj rezultat u graničnim slučajevima $b = a$ i $b = 2a$?(e) Kolika je prosječna vrijednost od x ?

1.2 Razmotrite valnu funkciju

$$\Psi(x, t) = Ae^{-\lambda|x|}e^{-i\omega t}$$

gdje su A, λ i ω pozitivne realne konstante.(a) Normalizirajte Ψ .(b) Odredite prosječne vrijednosti od x i x^2 .(c) Nađite standardnu devijaciju od x . Skicirajte graf od $|\Psi|^2$ kao funkciju od x , te označite točke $\langle x \rangle - \sigma$ i $\langle x \rangle + \sigma$ da pokažete u kojem smislu σ ukazuje na 'rasipanje' vrijednosti od x oko prosječne vrijednosti. Kolika je vjerojatnost da će čestica biti nađena izvan tog intervala?1.3 Čestica mase m je u stanju

$$\Psi(x, t) = Ae^{-amx^2/\hbar} \cdot e^{-iat}$$

gdje su A i a pozitivne realne konstante.(a) Nađite A .(b) Za koju potencijalnu energiju $V(x)$ zadana valna funkcija zadovoljava Schrödingerovu jednadžbu?(c) Izračunajte prosječne vrijednosti od x, x^2, p i p^2 .(d) Nađite σ_x i σ_p . Je li njihov produkt u suglasju sa relacijom neodređenosti?

1.4 (a) Pokažite da Schrödingerova jednadžba čuva normalizaciju, odnosno da je

$$\int |\Psi(x, t)|^2 dx = 1$$

za svaki trenutak t .

(b) Upotrijebite Schrödingerovu jednadžbu da dokažete jednakost

$$\langle p \rangle = m \frac{d\langle x \rangle}{dt} = \frac{\hbar}{i} \int_{-\infty}^{\infty} \Psi^* \frac{\partial \Psi}{\partial x} dx.$$

1.5 Neka je $P_{ab}(t)$ vjerojatnost nalaženja čestice u intervalu ($a < x < b$), u trenutku t .

(a) Pokažite da vrijedi

$$\frac{dP_{ab}}{dt} = J(a, t) - J(b, t)$$

gdje je

$$J(x, t) \equiv \frac{i\hbar}{2m} \left(\Psi \frac{\partial \Psi^*}{\partial x} - \Psi^* \frac{\partial \Psi}{\partial x} \right).$$

Koja je jedinica za $J(x, t)$? Veličina J se naziva *strujom vjerojatnosti* zato jer pokazuje brzinu kojom vjerojatnost "protječe" u točki x . Ako $P_{ab}(t)$ raste, tada više vjerojatnosti teče u područje oko x nego što izlazi.

(b) Nađite struju vjerojatnosti za valnu funkciju

$$\Psi(x, t) = Ae^{-\lambda|x|}e^{-i\omega t}$$

1.6 Pretpostavimo da želite opisati *nestabilnu česticu* koja se spontano raspada s "vremenom života" τ . U tom slučaju ukupna vjerojatnost za nalaženje čestice u nekom dijelu prostora ne bi smjela biti konstantna, već se treba smanjivati eksponencijalnom brzinom

$$P(t) \equiv \int_{-\infty}^{+\infty} |\Psi(x, t)|^2 dx = e^{-t/\tau}$$

"Grubi" način na koji možemo doći do gornje formule je sljedeći: uobičajeno pretpostavljamo da je potencijalna energija V *realna*. Takva pretpostavka koja je veoma logična, dovodi do *očuvanja vjerojatnosti* što je sadržaj jednadžbe

$$\frac{d}{dt} \int_{-\infty}^{+\infty} |\Psi(x, t)|^2 dx = 0 \quad (*)$$

Tu smo tvrdnju dokazali u Problemu 1.4. Recimo da potencijalnoj energiji V dodamo i imaginarni dio $V \rightarrow V = V_0 - i\Gamma$, gdje je V_0 prava (realna) potencijalna energija, a Γ pozitivna i realna konstanta.

(a) Pokažite da umjesto (*) dobijemo

$$\frac{dP}{dt} = -\frac{2\Gamma}{\hbar} P$$

(b) Riješite ovu jednadžbu i nađite vrijeme života čestice izraženog pomoću Γ .

1.1

(a) Normalizacija

$$\int_0^b |\psi|^2 dx = 1$$

$$\frac{|A|^2}{a^2} \int_0^a x^2 dx + \frac{|A|^2}{(b-a)^2} \int_a^b (b-x)^2 dx = 1$$

Integrali su jednaki

$$\int_0^a x^2 dx = \frac{x^3}{3} \Big|_0^a = \frac{a^3}{3}$$

$$\begin{aligned} \int_a^b (b-x)^2 dx &= [b-x=y] \\ &= - \int_{b-a}^0 y^2 dy = \frac{y^3}{3} \Big|_{b-a}^0 = \frac{(b-a)^3}{3} \end{aligned}$$

Imamo

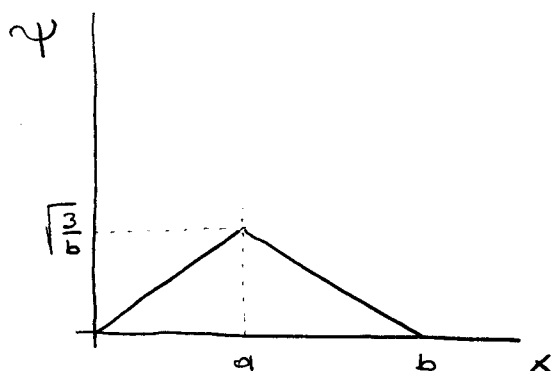
$$\frac{|A|^2}{a^2} \cdot \frac{a^3}{3} + \frac{|A|^2}{(b-a)^2} \cdot \frac{(b-a)^3}{3} = \frac{|A|^2}{3} b = 1$$

$$\Rightarrow |A|^2 = \frac{3}{b}$$

Valna funkcija je neodređena do na fazni faktor, stoga smijemo uzeti da je A realan

$$A = \sqrt{\frac{3}{b}}$$

(b)

$$\psi = \begin{cases} \frac{1}{a} \sqrt{\frac{3}{b}} x; & 0 \leq x \leq a \\ \frac{1}{(b-a)} \sqrt{\frac{3}{b}} (b-x); & a \leq x \leq b \\ 0; & \text{drugo} \end{cases}$$

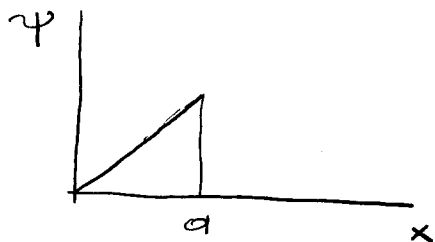
(c) Prema grafu valne funkcije, gustoća vjerovatnosti je maksimalna u $x=a$, pa je najvjerovatniji položaj čestice u $x=a$.

(d) Vjerovatnost da česticu nađemo lijevo od a jednaka je

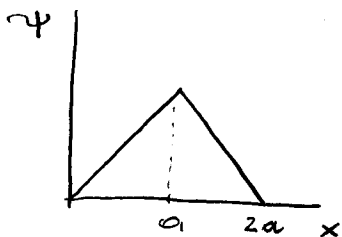
$$P_{[0,a]} = \int_0^a |\psi|^2 dx = \int_0^a \frac{1}{a^2} \cdot \frac{3}{b} x^2 dx$$

$$= \frac{3}{a^2 b} \cdot \frac{x^3}{3} \Big|_0^a = \frac{a}{b}$$

Za $b \rightarrow a$, $P_{[0,a]} \rightarrow 1$

Za $b \rightarrow 2a$, $P_{[0,a]} \rightarrow \frac{1}{2}$

(e) Tražimo

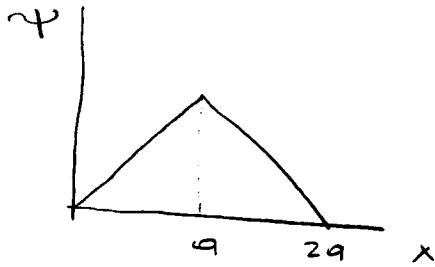
$$\langle x \rangle = \int_0^b x |\psi|^2 dx = \underbrace{\int_0^a \frac{1}{a^2} \cdot \frac{3}{b} x^3 dx}_{J_1} + \underbrace{\int_a^b \frac{1}{(b-a)^2} \cdot \frac{3}{b} (b-x)^2 \cdot x dx}_{J_2}$$

$$J_1 = \frac{3}{a^2 b} \cdot \frac{x^4}{4} \Big|_0^a = \frac{3}{4} \frac{a^2}{b}$$

$$\begin{aligned}
 J_2 &= \frac{3}{b(b-a)^2} \int_a^b (b^2 x - 2bx^2 + x^3) dx \\
 &= \frac{3}{b(b-a)^2} \left\{ b^2 \frac{x^2}{2} - 2b \cdot \frac{x^3}{3} + \frac{x^4}{4} \right\} \Big|_a^b \\
 &= \frac{3}{b(b-a)} \left\{ \frac{b^3}{12} + \frac{3a^3}{12} + \frac{ab^2}{12} - \frac{5}{12} a^2 b \right\} \\
 &= \frac{(b-a)(3a+b)}{4b}
 \end{aligned}$$

$$\langle x \rangle = \frac{3}{4} \frac{a^2}{b} + \frac{(b-a)(3a+b)}{4b} = \frac{1}{4} (b+2a)$$

Za $b \rightarrow 2a$ dobivamo $\langle x \rangle = a$

1.2

(a) Normalizacija za funkciju

$$\psi(x,t) = A e^{-\lambda|x|} e^{-i\omega t}$$

Zbog apsolutne vrijednosti možemo je zapisati u obliku

$$\psi(x,t) = \begin{cases} A e^{-\lambda x} e^{-i\omega t} & x \geq 0 \\ A e^{\lambda x} e^{-i\omega t} & x < 0 \end{cases}$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx = 1$$

$$\begin{aligned} |A|^2 \int_{-\infty}^0 e^{2\lambda x} dx + |A|^2 \int_0^{\infty} e^{-2\lambda x} dx &= 2|A|^2 \int_0^{\infty} e^{-2\lambda x} dx = \\ &= 2|A|^2 \frac{e^{-2\lambda x}}{(-2\lambda)} \Big|_0^{\infty} \\ &= \frac{|A|^2}{\lambda} = 1 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow |A|^2 = \lambda$$

$$A = \sqrt{\lambda}$$

(b)

$$\langle x \rangle = \int_{-\infty}^{\infty} x |\psi|^2 dx = \lambda \int_{-\infty}^{\infty} x e^{-2\lambda|x|} dx$$

Podintegralna funkcija je neparna pa je integral jednak nuli.

$$\langle x \rangle = 0$$

$$\langle x^2 \rangle = \int_{-\infty}^{\infty} x^2 |\psi|^2 dx = \lambda \int_{-\infty}^0 e^{2\lambda x} x^2 dx + \lambda \int_0^{\infty} e^{-2\lambda x} x^2 dx$$

Oba integrala daju jednaku vrijednost. Dovoljno je računati:

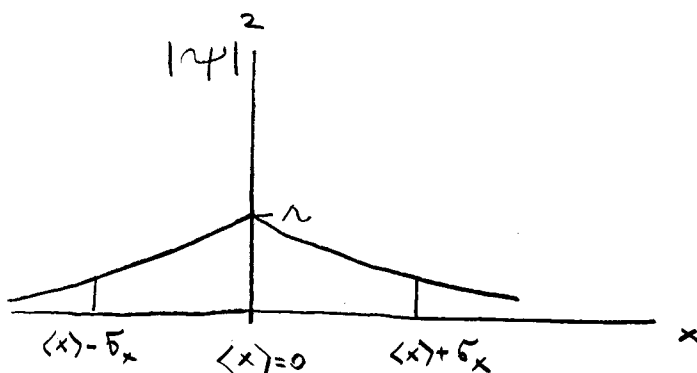
$$\int_0^{\infty} e^{-2\lambda x} \cdot x^2 dx = e^{-2\lambda x} \left(\frac{x^2}{2\lambda} - \frac{2x}{4\lambda^2} - \frac{2}{8\lambda^3} \right) \Big|_0^{\infty} = \frac{1}{4\lambda^3}$$

$$\langle x^2 \rangle = 2\lambda \cdot \frac{1}{4\lambda^3} = \frac{1}{2\lambda^2}$$

(c) Uvjetnost položaja (standardna devijacija)

$$\sigma_x = \sqrt{\langle x^2 \rangle - \underbrace{\langle x \rangle^2}_{=0}} = \frac{1}{\lambda\sqrt{2}}$$

$$|\psi|^2 = \lambda e^{-2\lambda|x|}$$

Gustoća vjerojatnosti u točkama

$$x = \pm \sigma_x$$

$$|\psi|^2 = \lambda e^{-\sqrt{2}} = 0,243 \cdot \lambda$$

Gustoća vjerojatnosti je pala na četvrtinu maksimalne vrijednosti:

Vjerojatnost da čestica nađemo izvan ($\langle x \rangle - \sigma_x$ i $\langle x \rangle + \sigma_x$)

$$P = \lambda \int_{-\infty}^{-\frac{1}{\lambda\sqrt{2}}} e^{2\lambda x} dx + \lambda \int_{\frac{1}{\lambda\sqrt{2}}}^{\infty} e^{-2\lambda x} dx$$

Dovoljno je računati jedan od gornje dva integrala: da su jednaka.

$$\int_{\frac{1}{\lambda\sqrt{2}}}^{\infty} e^{-2\lambda x} dx = \frac{e^{-2\lambda x}}{-2\lambda} \Big|_{\frac{1}{\lambda\sqrt{2}}}^{\infty} = \frac{1}{2\lambda} e^{-2\lambda \frac{1}{\lambda\sqrt{2}}} = \frac{1}{2\lambda} e^{-\sqrt{2}}$$

Vergatnost je jednaka

$$P = Z \cdot \frac{1}{Z} \cdot e^{-\sqrt{2}} = 0,243$$

1.3

(a) Normalizacija valne funkcije

$$\psi(x,t) = A e^{-amx^2/\hbar} \cdot e^{-iat}$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx = 1$$

$$|A|^2 \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{2am}{\hbar} x^2} dx = |A|^2 \cdot 2 \frac{\sqrt{\pi}}{2\sqrt{\frac{2am}{\hbar}}} = 1$$

$$A = \left(\frac{2am}{\pi \hbar} \right)^{1/4}$$

(b)

$$-\frac{\hbar^2}{2m} \frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} + V(x)\psi = i\hbar \frac{\partial \psi}{\partial t}$$

$$\frac{\partial \psi}{\partial x} = A e^{-amx^2/\hbar} \cdot e^{-iat} \cdot \left(-\frac{2am}{\hbar} x \right)$$

$$\frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} = A e^{-iat} \cdot e^{-amx^2/\hbar} \cdot \frac{4a^2 m^2}{\hbar^2} x^2 + A e^{-iat} \cdot e^{-amx^2/\hbar} \cdot \left(-\frac{2am}{\hbar} \right)$$

$$\frac{\partial \psi}{\partial t} = A e^{-amx^2/\hbar} \cdot e^{-iat} \cdot (-ia)$$

Uvrstimo u Schrödingerovu jednačinu

$$-\frac{\hbar^2}{2m} \left\{ \frac{4a^2 m^2}{\hbar^2} x^2 - \frac{2am}{\hbar} \right\} \psi + V(x) \psi = i\hbar \psi$$

$$\Rightarrow -2a^2 m x^2 + V(x) = 0$$

$$V(x) = 2a^2 m x^2$$

(c)

$$\langle x \rangle = |A|^2 \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{2am}{\hbar} x^2} x dx$$

Podintegralna funkcija je neparna: $\langle x \rangle = 0$

$$\begin{aligned}\langle x^2 \rangle &= |A|^2 \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{2am}{\hbar} x^2} x^2 dx = 2|A|^2 \frac{\Gamma(\frac{3}{2})}{2(\frac{2am}{\hbar})^{3/2}} \\ &= \left(\frac{2am}{\pi \hbar}\right)^{1/2} \cdot \frac{\frac{1}{2}\sqrt{\pi}}{\left(\frac{2am}{\hbar}\right)^{3/2}} = \frac{\hbar}{4am}\end{aligned}$$

$\langle p \rangle = m \frac{d}{dt} \langle x \rangle = 0$ jer se srednja vrijednost uzima u stacionarnom stanju.

$$\begin{aligned}\langle p^2 \rangle &= \int_{-\infty}^{\infty} \psi^* \left(-\hbar^2 \frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} \right) dx \\ &= -\hbar^2 |A|^2 \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{2am}{\hbar} x^2} \cdot \frac{4a^2 m^2}{\hbar^2} x^2 dx + \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\frac{2am}{\hbar} x^2} \cdot \left(-\frac{2am}{\hbar} \right) dx \right\} \\ &= -\hbar^2 \cdot \left\{ \frac{4a^2 m^2}{\hbar^2} \cdot \frac{\hbar}{4am} - \frac{2am}{\hbar} \right\} = am\hbar\end{aligned}$$

$$\sigma_x^2 = \langle x^2 \rangle - \langle x \rangle^2 = \frac{\hbar}{4am} \Rightarrow \sigma_x = \sqrt{\frac{\hbar}{4am}}$$

$$\sigma_p^2 = \langle p^2 \rangle - \langle p \rangle^2 = am\hbar \Rightarrow \sigma_p = \sqrt{am\hbar}$$

$$\sigma_x \sigma_p = \frac{\hbar}{2} \quad \text{Princip neodređenosti je zadovoljen.}$$

1.4

(a) Treba pokazati da je

$$\frac{d}{dt} \int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 dx = 0$$

$$\frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 = \frac{\partial}{\partial t} \psi^* \psi = \frac{\partial \psi^*}{\partial t} \psi + \psi^* \frac{\partial \psi}{\partial t}$$

Vremensku derivaciju eliminirat ćemo iz Schrödingereove jednačine

$$\frac{\partial \psi}{\partial t} = \frac{i\hbar}{2m} \frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} - \frac{i}{\hbar} V \psi$$

$$\frac{\partial \psi^*}{\partial t} = -\frac{i\hbar}{2m} \frac{\partial^2 \psi^*}{\partial x^2} + \frac{i}{\hbar} V \psi^*$$

pa ćemo moći pretpostaviti da je potencijalna energija realna

$$V = V^*$$

$$\frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 = -\frac{i\hbar}{2m} \frac{\partial^2 \psi^*}{\partial x^2} \psi + \frac{i}{\hbar} V \psi^* \psi + \frac{i\hbar}{2m} \frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} \psi^* - \frac{i}{\hbar} V \psi \psi^*$$

$$= \frac{i\hbar}{2m} \left(\frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} \psi^* - \frac{\partial^2 \psi^*}{\partial x^2} \psi \right)$$

$$= \frac{i\hbar}{2m} \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* - \frac{\partial \psi^*}{\partial x} \psi \right)$$

$$\frac{d}{dt} \int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx = \frac{i\hbar}{2m} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* - \frac{\partial \psi^*}{\partial x} \psi \right) dx$$

$$= \frac{i\hbar}{2m} \left(\frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* - \frac{\partial \psi^*}{\partial x} \psi \right) \Big|_{-\infty}^{\infty}$$

Valna funkcija mora biti normalizabilna

$$\psi, \psi^* \xrightarrow{x \rightarrow \pm \infty} 0$$

u protivnom bi integral $\int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx$ divergirao. Uz navedeno

možemo

$$\frac{d}{dt} \int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx = \frac{i\hbar}{2m} \left(\frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* - \frac{\partial \psi^*}{\partial x} \psi \right) \Big|_{-\infty}^{\infty} \rightarrow 0$$

pa je tvrdnja dokazana.

UPOZORENJE: upravo dokazanu jednakost nisu dokazali diferenciranjem jednakosti

$$\int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx = 1$$

već sasvim suprotno: gornje jednakost je moguća samo onda ako je

$$\frac{d}{dt} \int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx = 0$$

(b) Definicija prosječne vrijednosti impulsa

$$\begin{aligned} \langle p \rangle &\equiv m \frac{d\langle x \rangle}{dt} = m \frac{d}{dt} \int_{-\infty}^{\infty} x |\psi|^2 dx \\ &= m \int_{-\infty}^{\infty} x \frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 dx \end{aligned}$$

Iz zadatka 1.1(a) slijedi

$$\frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 = \frac{i\hbar}{2m} \frac{\partial}{\partial x} \left(\underbrace{\frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* - \frac{\partial \psi^*}{\partial x} \psi}_{\neq} \right)$$

Pod integralom paze se

$$x \frac{\partial f}{\partial x} = \frac{\partial}{\partial x} (x f) - \frac{\partial x}{\partial x} f = \frac{\partial}{\partial x} (x f) - f$$

Stoga, parcijalna integracija daje

$$\int_{-\infty}^{\infty} x \frac{\partial f}{\partial x} dx = x f \Big|_{-\infty}^{\infty} - \int_{-\infty}^{\infty} f dx$$

Mo,

$$x f \Big|_{-\infty}^{\infty} = x \frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* - x \frac{\partial \psi^*}{\partial x} \psi \rightarrow 0$$

zbog uvjeta normalizabilnosti valne funkcije ψ . Ostaje

$$\langle p \rangle = - \frac{i\hbar}{2} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* - \frac{\partial \psi^*}{\partial x} \psi \right) dx$$

Podintegralnu funkciju možemo napisati u obliku

$$\frac{\partial}{\partial x} (\psi \psi^*) = \frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* + \psi \frac{\partial \psi^*}{\partial x}$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* - \frac{\partial \psi^*}{\partial x} \psi \right) dx = - \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\partial}{\partial x} (\psi \psi^*) dx + 2 \int_{-\infty}^{\infty} \psi^* \frac{\partial \psi}{\partial x} dx$$

Integral

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{\partial}{\partial x} (\psi \psi^*) dx = \psi \psi^* \Big|_{-\infty}^{\infty}$$

jednak je nuli zbog $\psi \xrightarrow{\pm \infty} 0$. Dobijamo

$$\langle p \rangle = -i\hbar \int_{-\infty}^{\infty} \psi^* \frac{\partial \psi}{\partial x} dx = \int_{-\infty}^{\infty} \psi^* \left(\frac{\hbar}{i} \frac{\partial}{\partial x} \right) \psi dx$$

1.5

$$(a) \quad P_{ab} = \int_a^b |\psi|^2 dx$$

$$\frac{dP_{ab}}{dt} = \int_a^b \frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 dx$$

$$= [\text{zadatak 1.4(a)}]$$

$$= -\frac{i\hbar}{2m} \left(\psi \frac{\partial \psi^*}{\partial x} - \frac{\partial \psi}{\partial x} \psi^* \right) \Big|_a^b$$

Definicija struje vjerovatnosti

$$J(x,t) \equiv \frac{i\hbar}{2m} \left(\psi \frac{\partial \psi^*}{\partial x} - \psi^* \frac{\partial \psi}{\partial x} \right)$$

$$\frac{dP_{ab}}{dt} = -J(b,t) + J(a,t)$$

Jedinica za struju vjerovatnosti je s^{-1} , što se vidi iz lijeve strane gornje jednakosti:

$$(b) \quad \psi(x,t) = A e^{-\lambda|x|} e^{-i\omega t} = A e^{-i\omega t} \begin{cases} e^{-\lambda x}; & x \geq 0 \\ e^{\lambda x}; & x \leq 0 \end{cases}$$

$$x \geq 0; \quad \frac{\partial \psi_+}{\partial x} = A \cdot (-\lambda) e^{-\lambda x} e^{-i\omega t}$$

$$x \leq 0; \quad \frac{\partial \psi_-}{\partial x} = A \cdot \lambda e^{\lambda x} e^{-i\omega t}$$

Struja vjerovatnosti za $x \geq 0$

$$J_+(x,t) = \frac{i\hbar}{2m} \left(A e^{-\lambda x} e^{-i\omega t} \cdot A(-\lambda) e^{-\lambda x} e^{-i\omega t} - A e^{-\lambda x} e^{-i\omega t} \cdot A \cdot (-\lambda) e^{-\lambda x} e^{-i\omega t} \right)$$

$$= 0$$

Slično, $J_- = 0$; dakle $J = 0$ na cijelom intervalu.

1.6

$$(a) \quad P(t) = \int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx$$

$$\frac{dP}{dt} = \frac{d}{dt} \int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 dx$$

Slyedimo račun iz zadatka 1.4(a)

$$\frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 = \frac{\partial}{\partial t} (\psi^* \psi) = \frac{\partial \psi^*}{\partial t} \psi + \psi^* \frac{\partial \psi}{\partial t}$$

Schrödingerova jednačina

$$\frac{\partial \psi}{\partial t} = \frac{i\hbar}{2m} \frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} - \frac{i}{\hbar} V \psi$$

$$\frac{\partial \psi^*}{\partial t} = -\frac{i\hbar}{2m} \frac{\partial^2 \psi^*}{\partial x^2} + \frac{i}{\hbar} V^* \psi^*$$

$$\frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 = \frac{i\hbar}{2m} \left(\frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} \psi^* - \frac{\partial^2 \psi^*}{\partial x^2} \psi \right) + \frac{i}{\hbar} \psi \psi^* (V^* - V)$$

Zbog $V = V_0 - i\Gamma$ imamo

$$V^* - V = 2i\Gamma$$

$$\frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 = \frac{i\hbar}{2m} \left(\frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} \psi^* - \frac{\partial^2 \psi^*}{\partial x^2} \psi \right) - \frac{2\Gamma}{\hbar} |\psi|^2$$

Iz zadatka 1.4(a) znamo da je

$$\int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\partial^2 \psi}{\partial x^2} \psi^* - \frac{\partial^2 \psi^*}{\partial x^2} \psi \right) dx \rightarrow 0$$

Ostaje,

$$\frac{dP}{dt} = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\partial}{\partial t} |\psi|^2 dx = - \frac{2\Gamma}{\hbar} \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} |\psi|^2 dx}_{P(t)} = - \frac{2\Gamma}{\hbar} P(t)$$

Dobijamo jednačinu

$$\frac{dP}{dt} = - \frac{2\Gamma}{\hbar} P(t)$$

(b) Rješenje gornje jednačine je

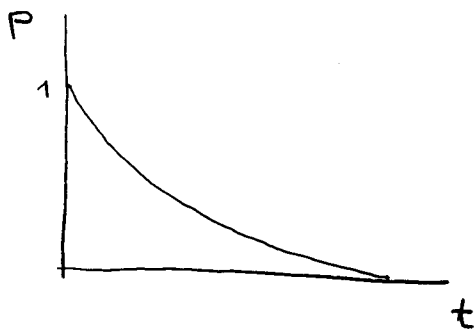
$$P(t) = A e^{-\frac{2\Gamma}{\hbar} t}$$

Uzmimo: neko je $P(t=0)=1$. Imamo

$$P(0) = A = 1$$

Tu smo odredili konstantu A . Za vrijeme života čestice dobivamo

$$\tau = \frac{\hbar}{2\Gamma}$$

Uprkos tome da padaemo čestici u trenutku t bizo time.